

ГРАНТИ ДЛЯ ВЕТЕРАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Вступ. Наразі в Україні діють різні програми грантової підтримки для ветеранів і їх родин, родин загиблих захисників і захисниць України. За даними аналітичних досліджень, простежується високий інтерес ветеранів до розвитку власної справи. У 2025 р. було підписано Закон України «Про ветеранське підприємництво», який відкриватиме нові можливості для ветеранів-підприємців.

Мета роботи. Метою цієї роботи є аналіз проблем та особливостей формування відносин в умовах воєнного стану у напрямі розвитку ветеранських організацій.

Основна частина. Ветерани і ветеранки є носіями унікального досвіду захисту держави та важливим ресурсом стійкості й безпеки України. Сьогодні державна підтримка стосується ветеранського підприємництва, сприяння зайнятості, розвитку провідних освітніх можливостей, взаємодії з органами влади та громадянським суспільством. Держава надає ветеранам широкі можливості доступу до необхідних ресурсів у вигляді грантів для реалізації свого потенціалу у цивільному житті.

Наразі в Україні діє більше 5 тисяч громадських організацій та благодійних фондів ветеранського спрямування, більшість із яких мають гуманітарний напрям: організацію заходів та психологічну підтримку.

Фінансування програм розвитку ветеранського бізнесу зростає, у табл. 1 показано динаміку фінансування проєктів Українського ветеранського фонду (УВФ).

Таблиця 1 – Динаміка фінансування проєктів Українського ветеранського фонду (УВФ)

Показник, млн грн	2023	2024	2025
Фінансування проєктів УВФ	183,6	189,7	490,2

У 2025 р. серед 336 проєктів-переможців було лише 16 проєктів від громадських організацій. Умови проведення конкурсних відборів проєктів визначаються відповідно до Постанови КМУ від 21.01.2025 № 53 «Про затвердження порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення діяльності підприємств, установ та організацій Міністерства у справах ветеранів» (зі змінами), Порядку проведення конкурсного відбору проєктів, реалізація яких здійснюватиметься за підтримки бюджетної установи «Український ветеранський фонд», та моніторингу їх реалізації, чинного на момент проведення конкурсів, та Інструкції для заявників відповідного конкурсного відбору проєктів.

Відповідно до Постанови КМУ від 10 вересня 2024 р. № 1042 Український ветеранський фонд внесено до Переліку надавачів бюджетних грантів.

Про перебіг реалізації проєктів переможці конкурсних програм щоквартально звітують у фінансових і змістових звітах. Звітування відбувається в CRM-системі, розробленій спеціально для управління проєктами. Крім затвердженої Договором

про надання бюджетного гранту форми звітування, Фонд також проводить онлайн-зустрічі з переможцями конкурсних програм під час та після завершення реалізації проєктів для об'єктивного розуміння ступеня реалізації проєктів, а також моніторингу підприємницької діяльності. Такий складник передбачений впродовж трьох років після затвердження Фондом фінальної звітності Грантоотримувача. Також моніторинг відбувається під час реалізації проєктів для оцінки потреб ветеранів і їхніх родин у розвитку їхніх бізнесів, що лягає в основу подальшого планування менторських програм підтримки, лекцій з ведення бізнесу, бухгалтерського супроводу чи PR, що формуються та пропонуються для закритого ком'юніті ветеранів-підприємців конкурсних програм.

Наприклад, у Вінниці створено ветераном зоопростір «Грум Хрум» нового формату, що поєднує грумінг-салон і зоомагазин. Тут можна придбати товари від українських виробників. Салон облаштований для комфорту тварин і їхніх власників, має зону догляду для домашніх улюбленців та місце комфортного очікування для власників тварин. Полтавський ТОВ «ШПН» виготовляє під замовлення кухні та корпусні меблі, карнизи та фарбовані меблеві фасади для виробників меблів, стінові 3D-панелі. ТОВ «Арахісова паста ТОМ» – виробник кондитерських та харчових виробів, заснований у Львові. Підприємство має власні виробничі потужності, використовуючи інноваційні технології та високоякісне обладнання. До лінійки компанії входять арахісові пасти, горіхові креми, карамель, протеїнові батончики, шоколадні плитки та інші кондитерські вироби.

У 2025 р. прийнято Закон України «Про ветеранське підприємництво», спрямований на забезпечення сталого розвитку України, збереження людського капіталу, подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, державної підтримки учасників бойових дій шляхом створення виключних економічних прав і умов для ветеранського підприємництва. Відомості щодо осіб із статусом суб'єкта ветеранського підприємництва обліковуються в спеціальному реєстрі (ЄДРВВ).

Висновки. Отже, держава запровадила спеціальний режим економічної підтримки ветеранського підприємництва. За період роботи ветеранських програм надано грантів на 863 млн грн, створено 1,5 тис. робочих місць. Відтак ветеранський бізнес починає займати важливе місце в економіці країни, хоча частка ветеранських організацій в отриманих грантах значно менша від кількості самих ветеранів і членів їх родин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про ветеранське підприємництво» № 4563-IX від 31 липня 2025 р.
2. Ветеранська інтеграція. URL: <https://veteran-reintegration.in.ua/> (дата звернення 20.04.2026).
3. Український ветеранський фонд. URL: <https://veteranfund.com.ua/> (дата звернення 20.04.2026).